

Mònica Batet

26 Novembre 2014

Mònica Batet (El Pont d'Armentera, 1976). És llicenciada en Filologia Catalana i treballa com a professora de català. Ha publicat les novel·les *L'habitació grisa* (Empúries, 2006) amb la qual va guanyar el Premi de novel·la curta Just Manuel Casero l'any 2005 i *No et miris el Riu* (Metemora, 2012) amb la qual va ser finalista al Premi Crexells. També ha publicat l'assaig *El lector ideal* (Petròpolis, 2010) i dos contes en dos llibres col·lectius com *Els caus secrets* (Moll, 2013) i *Elles també maten* (Llibres del Delicte, 2013).

Hi va haver una guerra

L'home que seu davant meu em diu, Saps que hi va haver una guerra? Li responc que sí i per una estona breu participo en la conversa. Després observo la gent que com nosaltres entreté la tarda en algun dels cafès que omplen la plaça, i llavors el veig. Apareix d'enlloc caminant com si portés un pes enorme i invisible lligat a les espatlles. Arrossega un fusell i quan li miro els peus m'adono que va descalç. És un soldat amb la cara coberta de pols i de sang. No puc deixar de mirar el seu pas vacil·lant. Temo que pugui caure. Cada vegada és més a prop de la nostra taula i quan hi arriba s'atura. Tan bon punt comença a parlar la plaça es buida. Quedem només nosaltres dos l'un davant de l'altra. Parla en una llengua desconeguda que sorprenentment entenc. Em diu, Fa uns minuts dos companys han mort davant meu; després segurament jo també he mort, però no ho recordo. He vist tantes coses. No es pot ni imaginar les coses que he arribat a veure. Des que tot això va començar no aconsegueixo dormir més de tres hores seguides. Tinc el soroll de les bombes ficat el cap: s'ha de vigilar perquè n'hi ha pertot arreu. Primer no volia anar-hi, però aquells homes que sortien per la televisió en anuncis que no duraven més de trenta segons em van convèncer. Quan vaig dir-ho a la meva dona va plorar. La meva mare també va plorar. I totes dues van assegurar-me que, si finalment hi anava, no em vindrien a acomiadar.

Vaig marxar sol un dia a les sis de la matinada. De seguida vaig fer amics i durant unes setmanes allò va semblar-me una gran aventura. Però després van venir els boscos i aquella incertesa. Van començar les morts. Ens despertàvem al matí i ens miràvem pensant qui de nosaltres seria el següent. A vegades tot era cendra i l'olor de mort m'ofegava. Els cossos cremats fan una olor que no podria comparar-li amb res conegut. Quan tot es feia difícil pensava en ella, en la meva dona, que no m'escrivia mai. Sovint tancava els ulls per veure-li els seus.

Vaig voler fugir tantes vegades, però sempre vaig témer que si ho feia no podria tornar a casa. I vaig començar a viure alimentant l'única esperança que em feia suportar el fred i els companys desapareguts. Vaig voler creure que era qüestió de temps. Aviat ens rendiríem o es rendirien els altres i podria tornar a estar assegut en aquesta plaça, com vostè ara. És desolador veure com el que esperes no arriba mai. Des de fa unes setmanes no parla ningú, com si tinguéssim por d'expressar en veu alta els nostres pensaments. Estem cansats; hi ha buidor en les nostres mirades. Som autòmats caminant dins d'una nit que és sempre la mateixa. Mengem poc, intentem dormir i disparem si qui creiem que tenim davant és l'enemic. Avui hauria pogut ser també així, però s'ha estès el rumor que ja hem perdut i que els altres no seran cruels.

Hem caminat de pressa per una carretera deserta, entretinguts en possibilitats que ahir no ens podíem permetre. I llavors han arribat els trets, primer llunyans i després cada cop més a la vora. He sentit crits i he vist com la sang de cossos mutilats tenyia el paviment. Quan els dos companys de davant meu han caigut, he sabut que jo també ho faria. Tinc vint-i-cinc anys i no podré tornar a veure la meva dona. No podré dir-li que mai no hauria d'haver fet cas d'aquells anuncis. No tindrè fills i quan camini per aquesta plaça no em veurà ningú perquè vostè ja se n'haurà anat amb els seus amics a una altra ciutat. Després d'aquesta frase s'allunya amb el mateix pas vacil·lant amb què l'he vist arribar i de mica en mica la plaça s'omple. Els meus companys continuen parlant sense fer cas del meu silenci i quan un d'ells em mira li somric intentant dissimular les ganes que tinc de plorar per la mort d'un home que no conec.